

وضع ارزهای عمده و نرخ های بهره

در هفته منتهی به ۱۶ ژانویه ۲۰۰۹ میلادی ارزش دلار آمریکا در بازار نیویورک عمدتاً تحت تأثیر نگرانی سرمایه گذاران نسبت به رکود عمیق اقتصاد جهانی، کاهش نرخهای بهره بانک مرکزی اروپا (ECB)، انتشار آمارهای اقتصادی در سراسر جهان و میزان ریسک پذیری سرمایه گذاران قرار داشت. در روزهای دوشنبه و سه شنبه دلار آمریکا در بازار نیویورک تحت تأثیر نگرانی سرمایه گذاران نسبت به دورنمای ضعیف اقتصادی، احتمال کاهش نرخهای بهره کلیدی منطقه یورو، تجدید نظر نزولی رتبه اعتباری کشور اسپانیا از سوی مؤسسه رتبه بندی S&P و کاهش شدید کسری تجاری این کشور، در برابر اکثر ارزهای عمده تقویت شد. هشداری مؤسسه رتبه بندی Standard&Poor's نسبت به وضعیت وخیم اقتصادی اسپانیا - سومین اقتصاد بزرگ منطقه یورو - و همچنین نگرانی سرمایه گذاران نسبت به عمیق تر شدن رکود اقتصادی در جهان موجب ریسک گریزی آنها شد. در روز سه شنبه وزارت بازرگانی ایالات متحده آمریکا اعلام کرد کاهش مخارج مصرف کنندگان و تولید کنندگان آمریکا در اثر رکود اقتصاد جهانی، به همراه کاهش قابل توجه در میزان واردات این کشور و کاهش شدید بهای نفت خام در بازارهای جهانی، موجب کاهش کسری تجاری این کشور شده است. بطوریکه میزان کسری تجاری ایالات متحده از سطح ۵۶/۷ میلیارد دلار در ماه اکتبر به سطح ۴۰/۴ میلیارد دلار در ماه دسامبر رسیده است. در روز چهارشنبه کاهش شدید شاخص بخش خرده فروشی در آمریکا و آمارهای ضعیف اقتصادی منطقه یورو به نگرانی سرمایه گذاران نسبت به کندی بیشتر رشد اقتصاد جهانی دامن زد و موجب تضعیف ارزش یورو در مقابل ین ژاپن و دلار آمریکا گردید. طبق آمارهای دولتی انتشار یافته کاهش شاخص خرده فروشی در ماه دسامبر به ۲/۷ درصد رسید که این موضوع به نگرانی سرمایه گذاران نسبت به عمیق تر شدن دوره رکود اقتصادی دامن زد. در روز پنجشنبه ارزش دلار آمریکا در بازار نیویورک تحت تأثیر کاهش ۰/۵۰ درصدی در نرخهای بهره کلیدی منطقه یورو در مقابل اکثر ارزهای عمده تقویت شد. در این روز شورای سیاستگذاری بانک مرکزی اروپا نرخهای بهره کلیدی این منطقه را با کاهش ۰/۵۰ درصدی به سطح ۲/۰ درصد رساند. شایان ذکر است نرخ بهره ۲/۰ درصدی برای نرخهای بهره کلیدی منطقه یورو پایین ترین نرخ بهره از زمان شکل گیری اتحادیه اروپا تا به امروز می باشد. آقای تریشه رئیس بانک مرکزی اروپا در این روز گفت: بانک مرکزی اروپا از کاهش رشد تورم به زیر سطح هدف - ۲/۰ درصد - خوشنود است. وی در بیانات خود بطور ضمنی اشاره داشت که احتمالاً در اجلاس آتی شورای سیاستگذاری بانک مرکزی اروپا، نرخهای بهره کلیدی این منطقه تغییر نخواهد داشت. از سوی دیگر مؤسسه رتبه بندی S&P در رابطه با کاهش رتبه اعتباری کشورهای اسپانیا و پرتغال هشدار داده است که این موضوع فشارهای نزولی بیشتری بر اقتصاد منطقه یورو وارد کرده است. لذا در این روز بازار اوراق قرضه منطقه یورو چندان وضعیت جالبی نداشت. در روز جمعه با انتشار چند خبر مثبت اقتصادی، ریسک پذیری در میان سرمایه گذاران قوت گرفت. لذا در این روز دلار آمریکا در بازار نیویورک در مقابل اکثر ارزهای عمده تضعیف شد. در این روز مجلس سنای آمریکا طی بیانه ای با اعطای ۳۵۰ میلیارد دلار به طرح کمک دولت به بازارهای مالی موسوم به TARP موافقت کرد. بانک فردی مک (Freddie Mac) - یکی از بزرگترین بانکهای رهنی ایالات متحده آمریکا - طی گزارشی در این روز اعلام کرد، میزان نرخ ثابت وام رهنی ۳۰ ساله به زیر ۵/۰ درصد کاهش یافته است. ضمن اینکه یکی دیگر از بزرگترین بانکهای آمریکا یعنی Bank of American با اعطای بخشی از سهام خود به دولت، مبلغ ۲۰/۰ میلیارد دلار از دولت آمریکا تقدینگی دریافت خواهد کرد. این امر موجب افزایش ارزش ارزهای پر بازده نظیر دلار استرالیا و دلار نیوزیلند در برابر دلار آمریکا شد.

بورس فلزات قیمتی

در هفته گذشته بهای طلا در بازار فلزات قیمتی لندن و نیویورک تحت تأثیر نوسانات بازار سهام، نوسانات ارزش دلار آمریکا، نگرانی معامله گران نسبت به عمیق تر شدن رکود اقتصاد جهانی و نوسانات بهای نفت خام قرار داشت. بطوریکه در دوره مذکور بهای هر اونس طلا در بازارهای یاد شده به ترتیب با ۳/۴۲ و ۳/۶۶ درصد کاهش به سطوح ۸۲۲/۴ و ۸۲۰/۷۸ دلار رسید. در روز دوشنبه بهای طلا در بازار فلزات قیمتی لندن و نیویورک تحت تأثیر افزایش ارزش دلار آمریکا در برابر اغلب ارزهای عمده بویژه یورو، فرار سرمایه گذاران از بازارهای مواد اولیه (Commodity)، نگرانی معامله گران نسبت به عمیق تر شدن رکود اقتصاد جهانی، گزارش موسسه رتبه بندی S&P در مورد اسپانیا و کاهش بهای نفت خام، کاهش یافت. در روز سه شنبه ارزش طلا در بورس فلزات قیمتی لندن و نیویورک از روندی متفاوت برخوردار بود. در بازار لندن افزایش دلار آمریکا در برابر یورو موجب تضعیف بهای طلا شد. لکن در بازار نیویورک علی رغم ضعف یورو در برابر دلار آمریکا، افزایش بهای نفت خام و برخی گمانه زنی ها موجب ترقی قیمت طلا گردید. در این روز در پی سقوط ارزش بازارهای جهانی سهام و اوراق قرضه و کاهش ریسک پذیری، تمایل برای خرید طلا بعنوان سرمایه گذاری آتأمینی افزایش یافت. در روزهای چهارشنبه و پنجشنبه تقویت ارزش دلار آمریکا در برابر یورو موجب تضعیف بهای طلا در بورس فلزات قیمتی لندن و نیویورک شد. بطوریکه در پایان وقت بازار نیویورک قیمت هر اونس طلا برای تحویل ماه فوریه با ۱۱/۹۰ دلار کاهش (معادل ۱/۵ درصد) به سطح ۸۰۸/۸۰ دلار رسید. از دیگر عوامل کاهش بهای طلا در این روز فروش های سودجویانه بانک UBS در هندوستان بود. برخی از تحلیل گران بازار بر این باور بودند که ضعف بازار جهانی سهام منجر به فروش های وسیع طلا شده است. در روز پنجشنبه یکی از عوامل کاهش بهای طلا در بازارهای جهانی، کاهش بهای نفت خام بود. نگرانی سرمایه گذاران نسبت به کندی رشد اقتصاد جهانی موجب شد تا نفت خام با قیمت ۳۳ دلار در هر بشکه نیز برسد. این امر به نگرانی معامله گران نسبت به کاهش بیشتر در تقاضای نفت خام جهانی دامن زد. شایان ذکر است تولیدات شمش طلای آفریقای جنوبی در ماه نوامبر ۸/۷ درصد نسبت به دوره مشابه سال قبل کاهش نشان داد. ضمناً در این روز بانک مرکزی روسیه اعلام کرد، مجموع ذخایر طلا و ارز در این کشور از رقم ۴۲۶/۰ میلیارد دلار آمریکا در هفته منتهی به ۲ ژانویه به رقم ۴۲۶/۵ میلیارد دلار آمریکا در هفته منتهی به ۹ ژانویه افزایش یافت. در روز جمعه ضعف دلار آمریکا در برابر اکثر ارزهای عمده بویژه یورو موجب تقویت بهای طلا در بورس فلزات قیمتی لندن و نیویورک شد. بطوریکه در پایان وقت بازار نیویورک قیمت هر اونس طلا برای تحویل در ماه فوریه با ۲۲/۶۰ دلار افزایش (معادل ۴/۰ درصد) به سطح ۸۳۹/۹۰ دلار رسید.

بورس نفت خام

در هفته گذشته بهای نفت خام در بازارهای جهانی تحت تأثیر نگرانیهای ناشی از کاهش تقاضا برای محصولات نفتی، دورنمای ضعیف اقتصادی، انتشار گزارش ناخوشایند افزایش آمار بیکاری آمریکا، برودت دمای هوا و کاهش سقف تولیدات نفتی از سوی عربستان سعودی قرار داشت. بطوریکه در دوره مذکور متوسط بهای هر بشکه نفت خام برنت انگلیس و نفت خام پایه آمریکا به ترتیب با ۶/۹۹ و ۱۷/۰۷ درصد کاهش به سطوح ۴۴/۸۲ و ۳۶/۹۱ دلار رسیدند. روز چهارشنبه بهای این ماده در بازارهای جهانی تحت تأثیر افزایش غیر منتظره موجودی انبار نفت حرارتی و دیزل تقریباً ۵ درصد افزایش یافت. این در حالیست که تقاضای نفت نیز به پایین ترین سطح خود از سال ۲۰۰۴ رسید. شایان ذکر است که کاهش بیش از انتظار درآمدهای حاصل از معاملات خرده فروشی در ماه دسامبر نیز - که ناشی از رکود عظیم اقتصادی است - بر کاهش بهای نفت خام مؤثر بود. در این روز اعلام شد که علیرغم روند نزولی بهای نفت خام، بهای بنزین افزایش یافته است. Tom Bentz تحلیل گر مؤسسه BNP Paribas Commodity Futures Inc نیز اظهار نمود: در این روز بهای بنزین در معاملات این ماده از ثبات قابل توجهی برخوردار بوده است. هم چنین بر اساس آمار منتشره گزارش هفتگی اداره کل اطلاعات انرژی آمریکا (EIA) در هفته منتهی به ۹ ژانویه، موجودی انبار نفت خام، موجودی انبار نفت خام، موجودی انبار نفت حرارتی و دیزل و موجودی انبار بنزین به ترتیب با ۶/۴، ۲/۱ و ۲/۱ میلیون بشکه افزایش به سطوح ۲۳۶/۶، ۱۴۴/۲ و ۲۱۳/۵ میلیون بشکه رسید. شایان ذکر است که بر اساس اخبار موجود پالایشگاه Exxon در منطقه لس آنجلس نیز با اختلالی در تولیدات خود مواجه شده و این در حالیست که این پالایشگاه مشغول انجام تعمیرات اساسی در واحدهای تولید بنزین خود بوده است. لازم به یادآوری است که دو کشور تولید کننده نفت عضو اوپک، یعنی عربستان سعودی و قطر اعلام نمودند که گرچه بهای نفت بدلیل روند ضعیف رشد اقتصاد جهانی پایین می باشد اما این عامل نباید مانع انجام سرمایه گذاری در این بخش گردد. روز پنج شنبه بهای این ماده تحت تأثیر نگرانیهای ناشی از پیش بینی کاهش تقاضای جهانی توسط اوپک و انتشار ارقام نامطلوب اقتصادی مبنی بر افزایش بیش از انتظار موجودی انبار نفت خام، بیش از ۵ درصد کاهش یافت. روز جمعه بهای نفت خام در بازارهای جهانی تحت تأثیر سراسر کردن حسابها قبل از انقضای قراردادهای ماه فوریه، در یک روز کاری پر نوسان افزایش یافت. لازم به یادآوری است که قراردادهای محموله های نفت برنت نیز در روز پنج شنبه در رقم ۴۴/۶۹ دلار منقش شد. سال گذشته تقاضا برای نفت کاهش یافت و پیش بینی می شود که در سال جاری نیز کاهش یابد. سازمان اوپک پیش بینی خود را در مورد تقاضا برای انرژی در سال ۲۰۰۹ کاهش داد. این سازمان در گزارش ماه ژانویه خود اعلام کرد که پیش بینی می کند تقاضای جهانی برای نفت خام در سال ۲۰۰۹ نسبت به سال ۲۰۰۸، ۱۸۰ هزار بشکه در روز کاهش یابد.

قیمت فروش هر تن انواع فلزات غیر آهنی در بورس لندن (دلار)							
تاریخ	نوع فلز	مس مفتول	آلومینیوم	روی	نیکل	سرب	قلع
جمعه ۱۶ ژانویه ۲۰۰۹	۲۰۰۹	۳۳۴۳/۰	۱۴۴۵/۵	۱۲۴۵/۵	۱۰۷۵۵	۱۱۶۲/۰	۱۱۳۰۰
پنجشنبه ۱۵ ژانویه ۲۰۰۹	۲۰۰۹	۳۲۱۰/۵	۱۴۳۱/۰	۱۲۴۰/۵	۱۰۶۱۰	۱۱۳۰/۰	۱۱۰۰۵
چهارشنبه ۱۴ ژانویه ۲۰۰۹	۲۰۰۹	۳۲۷۴/۰	۱۴۵۴/۰	۱۲۳۵/۵	۱۰۴۷۵	۱۱۳۶/۰	۱۱۴۶۵

نرخ SDR، ارزهای عمده، فلزات قیمتی، نفت خام و بهره بین بانکی						
نرخ سپرده	چهارشنبه ۱۴ ژانویه ۲۰۰۹		پنجشنبه ۱۵ ژانویه ۲۰۰۹		جمعه ۱۶ ژانویه ۲۰۰۹	
	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک	لندن	نیویورک
حق برداشت مخصوص*	---	۱/۵۱۱۶۵	---	۱/۵۱۱۰۴	---	۱/۵۱۴۴۸
یورو*	۱/۳۲۴۴	۱/۳۱۷۷	۱/۳۱۶۴	۱/۳۱۴۳	۱/۳۲۷۲	۱/۳۳۰۳
لیره انگلیس*	۱/۴۵۳۴	۱/۴۵۹۱	۱/۴۶۰۸	۱/۴۶۴۲	۱/۴۹۲۸	۱/۴۷۳۷
فرانک سوئیس	۱/۱۱۴۹	۱/۱۱۶۲	۱/۱۲۱۶	۱/۱۲۴۹	۱/۱۱۹۰	۱/۱۱۷۵
ین ژاپن	۸۹/۴۳	۸۹/۱۱	۸۸/۸۹	۸۹/۸۲	۹۰/۵۰	۹۰/۷۰
بهره دلار	---	---	---	---	---	---
طلا	۸۱۳/۱۰	۸۱۱/۶۰	۸۱۰/۳۰	۸۱۳/۳۵	۸۳۸/۲۰	۸۴۰/۳۰
نقره	۱۰/۴۳	۱۰/۴۰	۱۰/۴۷	۱۰/۴۹	۱۱/۱۷	۱۱/۲۳
پلاتین	۹۲۸/۵۰	۹۳۲/۵	۹۲۴/۵۰	۹۱۷/۵۰	۹۴۷/۰۰	۹۴۶/۵۰
نفت خام	۴۵/۰۸**	۳۷/۲۸***	۴۴/۴۹**	۳۵/۴۰***	۴۶/۵۷**	۳۶/۵۱***
سبد نفت اوپک	---	۴۱/۳۱	---	۴۰/۸۵	---	---

* هر واحد به دلار آمریکا   ** نفت خام برنت (از روز جمعه مربوط به قراردادهای محموله ماه مارس می باشد)   *** نفت خام پایه آمریکا   **** نرخ بهره هفتگی (حق برداشت مخصوص)

رکورد جدید تعداد بیکاران در آمریکا:

به گزارش خبرگزاری رویترز مورخ ۹ ژانویه ۲۰۰۹ (۲۰ دیماه ۱۳۸۷) آماري که در آمریکا منتشر شد، حاکی از آن بود که نرخ بیکاری این کشور در ماه دسامبر افزایش قابل توجهی یافته است و به ۷/۲ درصد رسیده است. چنین نرخ بیکاری ماهیانه ای از ۱۶ سال گذشته تاکنون در آمریکا بی سابقه بوده است و نشان می دهد که تنها در ماه دسامبر ۵۲۴ هزار نفر در این کشور بیکار شده اند. این درحالیست که نرخ بیکاری در ماههای نوامبر و اکتبر به ترتیب ۶/۷ و ۶/۵ درصد بوده است. آمار جدیدی که در آمریکا انتشار یافته نشان میدهد که شمار کسانی که در سال ۲۰۰۸ در آمریکا شغل خود را ازدست دادند، از سال ۱۹۴۵- جنگ جهانی دوم- تاکنون بی سابقه بوده است. در سال گذشته میلادی ۲/۶ میلیون نفر در آمریکا بیکار شدند و همانگونه که پیش تر نیز ذکر شد تنها در ماه دسامبر تعداد بیکاران ۵۲۴ هزار نفر در این کشور افزایش یافت. بیشتر کسانی که در ماه دسامبر شغل خود را ازدست دادند در بخش خدمات کار می کردند. ساعات کار شماری از کسانی هم که بیکار نشده اند نیز کاهش یافته است. یک چنین آماري نشان دهنده تشدید رکود اقتصادی در بزرگترین اقتصاد جهان است. باراک اوباما، رئیس جمهور منتخب آمریکا که تا چند روز دیگر زمام امور را بدست خواهد گرفت، گفت: این آمار نشان دهنده لزوم مقابله عاجل با بحران اقتصادی ویران کننده ای است که مهار آن مشکل تر می شود. آقای اوباما افزود: که این آمار یادآوری می کند که برای رشد اقتصادی باید برنامه هایی که مستلزم هزینه است افزایش یابد. اوباما گفت: مذاکرات او با کنگره آمریکا در مورد مجموعه کمکهای جدید در حال پیشرفت است. اما برخی از کارشناسان اقتصادی آینده اشتغال را نگران کننده ارزیابی می کنند و می گویند دلیلی برای بهتر شدن وضعیت نمی بینند. رئیس فدرال رزرو آمریکا نیز تأکید کرد بسته محرک اقتصادی پیشنهادی از سوی باراک اوباما به نفع اقتصاد آمریکاست ولی به تنهایی قادر نیست اقتصاد این کشور را از بحران فعلی خارج کند. یکی از مهمترین چالشهای تیم اقتصادی اوباما، نحوه هزینه کردن ۳۵۰ میلیارد دلار باقیمانده از طرح نجات ۷۰۰ میلیارد دلاری دولت بوش است. در واقع تیموتی گیتنر وزیر دارایی کابینه اوباما، وارث سیاستهای غلط اقتصادی هانری پاولسون وزیر دارایی دولت بوش است. **تشدید بحران در اروپا:** کشورهای آلمان، بریتانیا، فرانسه، اسپانیا و سوئد در گزارشات خود اعلام کردند با کاهش تولیدات بخش کارخانه ای خود روبرو بوده اند، بطوریکه برخی از مشاغل در بدترین وضعیت خود طی سالهای اخیر قرار گرفته اند. آلمان - بزرگترین اقتصاد اروپا- طی گزارشی اعلام کرد که بیشترین افت سالیانه در تولیدات صنعتی خود را از سال ۱۹۹۳ تجربه نموده است. وزیر دارایی ایرلند نیز هشدار داد که تا سال ۲۰۱۱ اقتصاد این کشور از هیچ رشدی برخوردار نخواهد بود. متوسط شاخص داو جونز ایالات متحده نیز برای سومین روز متوالی ۱/۶ درصد کاهش یافته است. شاخص FTSE و شاخص نیکی ژاپن نیز ۰/۵ درصد کاهش یافتند. ارقام رسمی منتشره نشان داد که تولیدات کارخانه ای بریتانیا در ماه نوامبر بیش از انتظار کاهش یافته است. همچنین این تولیدات در سال ۲۰۰۸ نسبت به سال ۲۰۰۷، ۷/۴ درصد کاهش داشته است. این درحالیست که در ابعاد وسیعتر، تولیدات صنعتی بریتانیا در سال ۲۰۰۸ نسبت به سال ماقبل، ۶/۹ درصد کاهش یافته است. که هر دو رقم در نوع خود ضعیف ترین رقم از سال ۱۹۸۱ تاکنون می باشند.